



Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Duhul să nu-l stingeți; Profetețiile să nu le defăimați.

Roata vremii aleargă în vârtej nebun. Ce-i astăzi, mâine nu mai este și toate lucrurile omenești se ridică sau apun, la aparență după voia oamenilor, în fapt însă după un destin mai înalt.

Pentru noi Românii aceasta însemnează un temei nou pentru nădejdi senine și convingeri de mare valoare.

Nădejdea că actuala situație internațională a României trebuie să se schimbe, am avut-o și până acum, deși în curând se împlinește anul de când plângem pe ruinele unității noastre naționale.

Asemenea am nutrit în adâncul conștiinței noastre convingerea că nedreptatea impusă poporului românesc în anul 1940 nu poate dăinui și că trebuie să sosească momentul unei reparații integrale.

Convingerile acestea au fost formulate în mod demn, în reperițe rânduri de factorii autorizați ai Statului Român, iar nădejdiile ni le-am împărtășit unii altora, dela om la om.

Timp de un an am suferit, dar n'am trecut în desnădejde, am tăcut dar n'am abdicat nici în intimitatea propriei noastre conștiințe, nici în fața opiniei publice a lumii.

Numai dușmanii neamului românesc au crezut și mai continuă a crede, jubiland de câte ori au cel mai mic prilej, că am fost definitiv înfrânți și că ceea ce ni s'a luat, s'a luat odată pentru totdeauna.

Unitatea națională și politică a Românilor a răsărit, a crescut și s'a realizat pe pământul românesc, dela o graniță etnică la alta, sub vraja duhului dumnezeiesc al solidarității tuturor fiilor de același sânge, aceeași credință și același ideal.

Am avut și în trecut bărbați luminați, care ne-au îndrumat cu ochi prevăzători și gând profetic spre lumină și libertății politice

și sociale. Li avem și acum și suntem dator să le ascultăm îndemnul. În aceste zile mai mult decât oricând altădată, căci ceasul hotărâtor va bate în curând.

De aceea spunem tuturorora creștineștile cuvinte de înbărbătare și întărire în fața oricărei jertfe ce ni s'ar cere:

Duhul să nu-l stingeți și profetețiile să nu le defăimați.

N. VASIU

Sesiunea de primăvară a Sf. Sinod

În ziua de 5 I. c. s'a deschis sesiunea de primăvară a Sfântului Sinod. În programul de lucru al acestei sesiuni se află în primul rând validarea alegerilor de episcop pentru eparhia Caransebeșului și a Argeșului, apoi problema reorganizării învățământului teologic de toate gradele și a studiului religiei în școlile secundare.

Sesiunea a fost deschisă de I. P. S. S. Patriarhul Nicodim, după care dl ministru al Culturii Naționale și al Cultelor, general Rosetti, a ținut o cuvântare în care s'a referit la rolul Bisericii în viața neamului și a asigurat-o de concursul său, lăsând în seama Bisericii pregătirea viitorilor preoți. A arătat apoi că învățământul religios din școlile primare și secundare trebuie să țină-tească în primul rând la pregătirea elevilor pentru o viață cu adevărat creștină.

În privința acestor probleme vom reveni.

Trecându-se la ordinea zilei s'a validat alegerea de episcop a P. C. S. arhimandritul Veniamin Nistor pentru Caransebeș.

Sf. Sinod a hotărât apoi invalidarea alegerii P. C. S. arhimandritul dr. Filaret Jocu pentru scaunul de episcop al Argeșului.

În Ardealul cedat Ungariei nu sunt școli românești

Tribuna Ardealului din Cluj, în numărul său din 20 Mai a. c. ne informează mai pe larg despre adunarea eparhială ținută de eparhia ortodoxă a Vadului, Feleacului și Clujului, în ziua de 18 Mai.

La adunarea eparhială au participat următorii 10 deputați: dr. V. Sava, Ion Goron, consilier eparh. dr. L. Munteanu, rectorul Academiei teologice, Zaharia Manu, Ștefan Gheție și I. Maloș protopopi, Dr. I. Prodan, dr. E. Nicoară și dr. I. Lazar.

Au fost prezenți și 3 delegați ai eparhiei Orășii și parohul capelei ortodoxe din Budapesta, T. Ungureanu.

Au mai participat și o seamă de intelectuali din Cluj.

Adunarea, nefiind în număr, nu s'a putut constitui.

La deschiderea adunării P. S. Sa episcopul Nicolae Colan a ținut o măreață cuvântare, arătând lupta dusă până acum pentru conservarea patrimoniului și a drepturilor Bisericii ortodoxe din cuprinsul Ungariei, precum și programul de muncă viitoare, până când „Dumnezeu Mântuitorul și de grijă purtător” va împlini nădejdiile și rugăciunile Românilor.

Precum am mai fost, suntem iarăși alături cărturarii și țărani în zdruncinată frăție în azeat duh s'a încheiat anul nostru bisericesc și de gospodărie bisericască.

Aci la centru ne-am dat silința să vedem de necazurile tuturor fiilor Bisericii noastre.

Cuvântul care l'a rostit odinioară dumnezeescul Apostol Pavel, zicând: Care se smintește și eu să nu mă aprind! (de grija mântuirii lui) — păstrând proporțiile cuviincioase și deosebirea asemănării, pot să-l rostesc și eu — căci orice sminteală în cele ale mântuirii, Bisericii și păstorilor ei incredințată, ori de unde mi-a venit știrea ei m'a aprins de grija împlinirii rostului dela Dumnezeu

dat mie întru păstoria turmei celei cuvântătoare.

Bună parte dintre smintele și necazuri au fost pricinuite din lipsa de preoți.

Altă greutate am întâmpinat din lipsa de cateheți. Dar și aceasta ne-am străduit să o plinim. Acolo unde n'am putut trimite, ca să rămână preoți și cateheți pentru creșterea în dreapta credință a tineretului, am trimis să rămână cuvântul scris. Spre acest scop am tipărit trei mauule de religie pentru școlile populare, frumos și înțelept alcătuite de Părintele Prof. Fl. Mureșanu.

Pentru gospodărirea sufletească am mai trimis la prodovodire și alte cărți pe care le-am scos cu mari sacrificii și dintrecare potrivit făgăduinței ca în fiecare an, la adunarea eparhială și acum vă stau mărturie aci pe aceasta masă: Viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos povestită pe înțelesul tuturor (339 pag.) de Prof. dr. G. L. Munteanu; La răscrucea vieții (pag. 100) de dr. Eug. Nicoară și broșura: Din viețile Sfinților Antonie cel Mare, Macarie Egipteanul și Efrem Sirul de Preot Fl. Mureșanu.

Paralel cu grija de cele sufletești n'am nesocotit nici cele materiale ci le-am apărut.

Planuri de viitor? În vârtejul istoriei actuale cine ar îndrăzni să facă!

Totuși stăruim asupra unuia și anume, asupra planului referitor la școlile confesionale. În momentul de față nu avem nici una afară de Academia teologică. Și aceasta nu din pricină [că nu ne-am fi cerut dreptul de a le avea.

Este o poruncă și încă dela Hristos: de a-i învăța pe oameni cuvântul Evangheliei mântuitoare și a-i zidi pe stânca tare a credinței. Dar cum va crede cineva de nu va auzi și cum să audă dacă nu i se va propovădui.

(Continuare în pag. II.)

Un roman al păcatelor naționale

Reflexii pe marginea romanului dlui Ion Munteanu : „Băiatul Popii Nicolae“.

Dacă mai sunt și acum unii literați, esteți sau critici literari, cari susțin principiul „artei pentru artă“ și escluderea oricărui alt scop decât acela al „artei în sine“ din operele literare, căderea prezentă a poporului român va trebui să-i desmeticească din orice iluzie și să-i determine ca în locul ficțiunii, pe care n'o mai cultivă decât popoarele fără viitor, să așeze pe planul convenit realitatea.

Înainte și mai presus de orice trebuie să avem în orice domeniu al vieții românești realitatea actuală și marile postulate ale crezului național, subordonând acestui principiu, știință, religie, literatură sau drept.

Am fost destul timp vânători de chimere, protagoniști ai unor idealuri perimate și vizionari utopici, călcând în picioare, de dragul unor formule importate, tot ceea ce a fost cu adevărat românesc.

Literatura mai nouă a contribuit în mare măsură la desăgrearea noastră națională și mai ales la slăbirea sufletului sănătos al acestui neam.

Nu ne mai interesează anumite motive ale dezastrului pe care-l trăim, când trupul sfâșiat al țării își strigă deajuns în gura mare osânda, fără niciun drept de apel.

Este timpul suprem și datorită elementară a oricărui Român să-

In Ardealul cedat Ungariei.

Urmare din pag. I.

Iată izvorul de drept divin al Bisericii și al școalelor șale.

In școli numai Biserica lui Hristos, pe care nici porțile iadului nu o vor sfărma, poate lucra minuni!

Dar bine să luăm seama, că Evanghelia nu-i numai un loc de refugiu unde să-ți cauți scăparea. Nu! Ci Evanghelia este un duh de viață nouă și ea pretutindeni, în toate domeniile vieții trebuie să-și judece puterea ei ziditoare.

La rezolvirea chestiunilor școlare sunt sigur că voi avea concursul cucerniceii preoțimi și al iubiților mei credincioși mireni.

De încheiere P. S. Sa aduce cuvenitul omagiu de pioasă amintire membrilor adunării eparhiale cari nu mai sunt printre cei vii. Mulțumește preoților colaboratori apropiați și mai departe cât și celor care au ținut să înalțe sărbătoarea acestei adunări eparhiale de care o declară deschisă.

În aceeași zi, seara la 7 ore, corul Episcopiei de sub conducerea P. C. consilier eparh. Laur Curea, a dat în catedrală un frumos concert religios.

și dea seama de acest fapt și să încerce o îndreptare națională.

Dar care este mijlocul cel mai eficace al acestei îndreptări?

Firește, să ne cunoaștem greșelile din trecut și să ne ferim a le mai săvârși.

Aceasta este o primordială condiție.

Dar dacă au fost greșeli multe și mari în trecut, aceasta nu însemnează că trecutul neamului nostru este lipsit de virtuțile morale, sociale sau cetățenești care să nu poate fi socotite demne pentru a fi urmate de generația ceasta ce se află la cea mai cumplită răspântie a istoriei noastre.

Dimpotrivă. Și tocmai de aceea trebuie să ne ferim de elementele care ne-au măcinat forța de rezistență națională și în schimb să creiem un adevărat cult, de toți primit și urmat, al factorilor regenerării neamului.

Mai înainte de toate este posibil acest lucru? Răspundem prin câteva exemple istorice. Marele împărat roman, August cel din timpul nașterii lui Christos, și-a văzut imperiul în prag de prăbușire morală și politică. Pentru a opri decadența s'a adresat deci tuturor scriitorilor să colaboreze, sincer și pe baza unui plan dat de el, a opera de înălțare a poporului susținător de stat. Și pentru câteva secole, deoparte disoluția imperiului roman a fost oprită, iar de altă parte operele literare ale epocii lui August, deși au fost cu o anumită tendință bine definită, nu prezintă cu nimica o valoare artistică mai mică, decât a autorilor din alte veacuri. Titus Livius, Horatius, Vergilius înfruntă și azi moartea.

Scriitorii francezi din veacul al XVII-lea au stat sub comandamentul național al lui Ludovic al XIV-lea, precum au continuat opera de ridicare a neamului lor după principiile indicate de Fichte scriitorii germani din veacul al XIX-lea.

Nu mai un neam fără simțul necesar al răspunderii față de viitor ar putea să nu vadă toate aceste postulate făcându-și drum și în tendințele literaturii marilor popoare cucernice de azi.

Iată deci, cunoscând aceste principii literare atât de importante pentru progresul popoarelor, avem tot dreptul să salutăm, ca pe una dintre cele mai valoroase opere literare a anului, romanul de curând apărut al dlui Ion Munteanu: „Băiatul Popii Nicolae“.

DL. Ion Munteanu este ardelean și deci în primul rând patriot, plămădit din aspirațiile și credința Ardealului românesc.

Inzestrat cu un talent literar verificat și prin alte lucrări, în ro-

manul „Băiatul Popii Nicolae“ a căutat să facă o diagnoză a boalei care a slăbit trupul României, încât a trebuit să fie mutilată, după abia 2 decenii de unitate națională.

Autorul cercetează deci un centru vital al acestui organism. Clujul îi oferă toate avantajele necesare pentru o bună diagnoză. Clujul este metropola intelectuală, economică, socială, religioasă a Ardealului și deci aici s'au concentrat toate figurile reprezentative ale vieții publice, în bună parte din această provincie, dar în același timp și din celelalte părți ale țării.

Eroul principal Ion Ardeleanu, este un ardelean, fiul preotului român dintr'un sat de lângă Cluj. Este avocat și are 28 de ani. Ține să fie bun Român, căci în conștiința lui ireamătă întreaga suferință a neamului său umilit de Unguri, o miie de ani. Așa ar fi și rămas, dacă nu i-ar fi ieșit în cale o frumoasă ungueroaică. Is-pita acestei vipere veninoasă îi otrăvește sufletul și nu mai poate scăpa din mreșile ei, decât atunci când viața i-a fost complet distrusă de ea.

Acest om cu o strălucită pregătire juridică și cu toate calitățile pe care le au din plin fiii Ardealului țărănesc, are însă un mare defect, este naiv și deci dezarmat în fața șireteniei perverse. Ori, Unguroaica s'a priceput să-i soarbă toată forța de rezistență și să-i exploateze slăbiciunea până la o totală anihilare a caracterului său atât de mult promițător.

Ion Ardeleanu este un tip, o figură reprezentativă a tuturor Românilor care au preferat să ia în căsătorie o străină, o ungueroaică și să-și întemeieze un cămin familiar pe un echivoc moral și național.

Aceasta absurdă și nenaturală unire dintre două neamuri care se esclud instinctiv una pe alta, numai rareori aduce fericire casnică, dar mai ales niciodată nu întemeiază o tradiție familiară în care copiii să poată trăi viața românească a strămoșilor lor. Numai cine se poate încadra total și fără nici o rezervă în tradiția neamului nostru se poate identifica cu aspirațiunile noastre naționale. Altfel este un element de disoluție cu urmări fatale.

Ion Ardeleanu, cerșind iubirea ungueroaicei, pentru a o avea, trebuie să renunțe la tot: la părinți, la prieteni, la rudeni, la credința strămoșească și cum este aproape totdeauna cazul, să accepte tutela concepției de viață a familiei străine.

Scriitorul Munteanu a avut prielej suficient ca să pătrundă traiul menajurilor din căsătoriile mixte. În romanul „Băiatul Popii Nicolae“ sunt pagini care vor trebui să intre în toate antologiile școlare, pentru că tinerimea să vadă unde duce o căsătorie mixtă, mai ales dacă soția este străină.

Iată un exemplu. Unguroaica deșteptată din beția erotică, află că este 24 Decembrie. Își îmbrățișează soțul și zice:

„E ajunul Crăciunului, iubitul meu. Imbracă-te și tu să mergem să cumpărăm pom de Crăciun. Il vom sărbători ca în rai.“

El îi desprinsese mâinile de după gât.

Crăciunul nostru e numai peste două săptămâni. Acum e Crăciunul papistașilor. (În 1919 încă nu era calendarul unificat).

Ea se îmbufnă.

Nu te înțeleg de ce vrei să-mi strici ziua de azi, dis de dimineață. Crăciunul meu a astăzi, al tău e peste două săptămâni.

O paloare de mormânt se lasă pe chipul lui. Era prevestirea unei furtuni“.

Perfidă, ea schimbă imediat tonul.

„E Crăciunul meu și al tău. Peste două săptămâni va fi din nou Crăciunul nostru. Avem atâta dragoste în sufletul nostru încât putem sărbători de o sută de ori Crăciunul“.

Dar Crăciunul românesc nu s'a mai sărbătorit și dragostea ei cea mare ajunsese să fie atât de nesatisfăcută, încât bietul Ion Ardeleanu a trebuit să dubiteze dacă primul copil este al lui sau al unui conte, să o găsească în pat cu un tânăr deputat basarabean și apoi fugită la Budapesta, pentru a fi a tuturor unguurilor, care o doresc.

Romanul „Băiatul Popii Nicolae“ este caleidoscopul vieții românești din Ardealul de după unirea națională. Ca într'o oglindă poți privi toate scăderile, toate abuzurile, toate amănuntele unei faze de inconștiență națională.

Mai mult decât istoric, social sau psihologic, romanul dlui Munteanu este un document de largi perspective al păcatelor noastre naționale. Cunoscându-le aceste păcate, vom putea înțelege mai bine de ce am ajuns unde suntem și ce trebuie să facem, ca viitorului să nu ne mai fie atât de negru, ca prezentul.

Mai presus de orice analiză, romanul „Băiatul Popii Nicolae“ trebuie deci să fie citit.

N. VASIU

Cincizecimea

Prăznuim Dumineca cea mare, a pogorării Duhului sfânt. Împlinirea făgăduinții Mântuitorului: »Și eu voi ruga pe Tatăl și alt mângâitor va da, ca să rămână cu voi în veac, Duhul adevărului, acela va învăța toate și va aduce aminte toate câte v'am spus (Ioan 14, 16, 26).

Un nou povățuitor intră în lume, Dumnezeu Duhul sfânt, Mângâitorul și sfințitorul sufletelor noastre.

În iconomia cea veșnică a lui Dumnezeu Tatăl, a fost rânduit, ca sfântul Duh să-și arate deplina sa lucrare numai la vremea cea hotărâtă. În Testamentul Vechiu, lucrarea sf. Duh o întâlnim mai ales în chip simbolic, lucrarea omului, la trimiterea profeților și în profețiile despre Mesia.

În noul Testament în mod succesiv se descopere acțiunea sfântului Duh. Duhul sfânt este de față la botezul Mântuitorului Hristos. El îmbracă întreaga ființă dumnezească a lui Iisus.

„Duhul Domnului este peste mine, pentru că m'au uns, să binevestesc săracilor. M'a trimis să vindec pe cei zdrobiți la inimă (Luca 4. 18.) Duhul covârșea personalitatea învățătorului, dar sfinții apostoli n'au cunoscut încă în viața lor puterea cea nouă a Duhului sfânt. Au dovedit-o în toată vremea propovăduirii. Gândeau și simțeau ca și frații lor din popor. Erau mai mult pământești, decât duhovnicești. Din toată ființa lor se vedea, că încă nu știau dacă este Duh sfânt.

În praznicul cincizecimii primesc pecetea darului sf. Duh. Ei îi luminează, îi curăță, îi încălzește și le dă curajul neînfricat al propovăduirii vieții celei veșnice. În clipa aceea s'a aprins inimile lor focul Duhului sfânt, care mistuia în continuu ființa lor launtrică și prin darurile limbilor uimesc neamurile venite la praznic.

Încă în acea zi a botezului cu foc al apostolilor sf. Petru, plin de Duh sfânt, grăind poporului, — a strâpuns inimile mulțimii și trei mii dintredânșii au primit cuvintele mântuirii.

În această Duminecă mare, se începe în lume un veac nou, — acela al sfântului și de viață făcătorului Duh.

Este ziua când sf. Duh își face intrarea sărbătorească în lume, cu misiunea de sfințitor și povățuitor al sufletelor. Cu praznicul Duhului sfânt, se începe o epocă nouă în omenie, aceea a mucenicilor, începând cu sf. Ștefan. Ei vor umplea lumea și prin jertfa vieții, lor Biserica Domnului va străbate cu strălucire noianul vremurilor. Ei toți sunt fiii Duhului sfânt. Nimic din necazurile și greutățile vieții acestor nu-i va putea despărți de Hristos Dumnezeu.

Biruințele lor sunt biruințele Bisericii și acestea își au începutul în ziua Cincizecimii. De acea praznicul sf. Duh este dată covârșitoare în viața Bisericii Domnului, — este ziua nașterii și a întemeierii sfântului Așezământ. Biserica Mântuitorului este sadul sf. Duh în lume.

Duhul sfânt a născut-o o umbrit-o, a ocrotit-o totdeauna și așa va fi până la sfârșitul veacurilor. Duhul sfânt este învățătorul Mângâitorul și Sfințitorul Bisericii cele pământești. Duhul sfânt este însăși viața Bisericii. Fără Duhul sfânt, Biserica nu poate trăi.

Biserica este lucrarea Duhului sfânt. Din temelie până în vârful crucii, zice un sfânt părinte, — biserica este lucrarea Duhului sfânt. Biserica zice — Fer Augustin, — este casa și cetatea Duhului sfânt, Sufletul și viața Bisericii este Duhul sfânt. Ceeace este sufletul pentru corpul omului, aceea este Duhul sfânt pentru trupul lui Hristos,

care este Biserica. Pace nu poate fi în corp fără suflet așa nu poate fi nici biserica fără Duhul sfânt.

Duhul sfânt este cârmaciul negreșelnic al Corabiei Domnului pe pământ. Cu luminile și călăuzirea lui au lucrat Biserica spre a se feri de rătăcirile erezurilor.

Asistența Duhului sfânt este statornică și pentru lume. El se revărsă cu dărnice peste toată viața pământescă învâind și însuflețind veacurile. Rodurile duhului nu se văd întotdeauna, fiindcă neamurile nu vreau să lucreze subascultare și conducerea Lui.

Cincizecimea este azi deci revărsarea Duhului. Să rugăm pe Bunul Dumnezeu să trimită duhul său peste pământul cel însângerat spre a-i ușura rănilor.

Nouă tuturor să ne umple inimile cu sf. său Duh ca să putem purta zăduful zilei de azi; Darul Duhului, să ne înnoiască sufletele ca puterile cele de sus, pentru a împlini cu vrednicie sfintele chemări de mâine ale neamului.

Pr. L. David.

2073—1941

Comunicat.

Atragem atenția preoșimii noastre, că vechile carnete de călătorie C. F. R. expiră la 30 Iunie. Preoșii vor achita deci la gara cea mai apropiată taxa cuvenită cl. I. 40 lei; cl. II. 30 lei; cl. III. 20 lei, pentru sine pentru fiecare membru al familiei separat. Chitanțele dela gară se vor prezenta oficiului protopopesc cu două fotografii pentru fiecare. Fotografiiile vor avea mărimea de 3½ pe 4 cm.. Pe fotografiile copiilor se va indica anul, luna și ziua nașterii P. C. Protopopi vor întocmi apoi borderourile. Toate fotografiile vor fi contra semnate de P. C. Protopopi.

Preoșii cari au trimis chitanțele și numai o singură fotografie, să trimită de urgență și a doua fotografie, iar cei ce n'au trimis nici una nici alta să grăbească cu trimiterea lor, ca să nu întârzie eliberarea nouilor carnete.

Alba-Iulia, la 2 Iunie 1941.

Președinte :
AL. BABA

Secretar :
Pr. T. CIURUȘ

Măsuri ungurești pentru desființarea Bisericii ortodoxe

Ziarul Magyarország după o știre dată din Sfântul Gheorghe la 28 Aprilie a.c. publică următoarele:

După încetarea stăpânirii românești, foarte mulți inși au anunțat că vreau să se întoarcă dela legea lor ortodoxă la legea lor veche, pe care au schimbat-o numai sub presiunea oficialității. Deoarece în județul Trei-Scaune toți preoșii români s'au refugiat, subprefectul Barabas a trimis episcopiei ortodoxe a Clujului adresă, apoi a cerut să aranjeze chestiunea printr'un ordin ministerial.

„O altă chestiune în legătură cu ortodoxii, este în jud. Trei-Scaune chestiunea bisericilor. Românii au clădit biserici mari, prin muncă obștească și mare parte dintre ele au rămas pe jumătate gata. În unele sate revine tot la zece ortodocși o biserică gata și una în construcție.

„Prefectura a propus acum ministerului de culte să dea o întrebuintăre oarecare bisericilor cari nu sunt sfințite și pe cari credincioșii nu voiesc să le termine pe cheltuiala lor. Atât edificarea, cât și chestia utilizării, trebuie cât mai curând aranjată, căci alminteri materialul construcțiilor se strică“.

În realitate însă faptele au luat-o înaintea actelor scrise și multe biserici au fost pur și simplu dărâmate.

2067—1941.

Comunicat.

Ministerul de Finanțe a luat hotărârea să tipărească un număr însemnat de afișe „Lămuriri pentru orașeni și săteni“ privitoare la înlesnirile fiscale acordate păturii nevoiașă, care urmează să fie distribuite în toate colțurile țării prin organele noastre financiare și afișate în toate localurile publice.

Pentru înlesnirea aducerii la cunoștință a acestor lămuriri, invităm pe preoșii noștri — organele cele mai indicate pentru buna îndrumare a sătenilor — să dea tot concursul lor și lămuririle necesare, când le vor fi cerute, făcând astfel cunoscut în toate satele, grija pe care o poartă țărânimii Domnul General Ion Antonescu și guvernul țării.

Alba-Iulia, la 2 Iunie 1941.

Președinte :
AL. BABA

Secretar :
Pr. T. CIURUȘ

Alegeri de episcopi

Congresul național bisericesc electoral s'a întrunit în zilele de 3 și 4 I. c. pentru întregirea scaunelor de episcop vacante din eparhia Caransebeșului și al Argeșului.

Alegerea s'a efectuat în Camera deputaților din București, premergându-i Chiemarea Duhului Sfânt în Catedrala Patriarhiei.

Ședința a fost deschisă de I.P.S. Patriarhul Nicodim, după care dl. gen. R. Rosetti, ministrul Culturii Naționale și al Cultelor, a dat citire Mesajului Regal de deschidere.

În prima zi s'a făcut alegerea episcopului eparhiei Caransebeșului și cu acest prilej colegiul electoral a fost prezidat de I. P. S. mitropolitul Nicolae al Ardealului.

După terminarea apelului nominal se procedează la votare.

La despuierea scrutinului, rezultatul este următorul:

Votanți 140.

Majoritatea 71.

Au întrunit voturi:

Arhimandritul Veniamin Nistor 91;

Arhimandritul Scriban 21;

P. C. S. Arhiereul Emilian Antal 5;

P. P. C. S. arhiereul Galaction Silișteanu 4;

Preotul Toma Gherasinescu 5;

Preotul Nicolae Luchian 3;

P. C. S. arhimandritul T. Scorobet 7;

Preotul Gh. Gheorghiu 1;

Economatul Felea 1;

P. C. S. arhiereul Moruscă 1;

I. P. S. S. mitropolitul Bălan, în urma acestui rezultat proclamă ales ca episcop al Caransebeșului pe P. C. S. arhimandritul Veniamin Nistor.

I. P. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, adresându-se apoi noului ales a spus între altele: În numele colegiului electoral bisericesc care te-a cinstit cu alegerea pentru o păstorie a Caransebeșului, îți urez activitate rodnică.

În vremurile de față o păstorie se face cu nespusă greutate. În trecut biserica noastră a păstrat unitatea sufletească a poporului.

A fost păstrată această unitate în ciuda oprimării vrăjmașilor neamului. Astăzi după cruntele sfâșieri prin care am trecut datorită bisericii noastre este să propovăduiască credința sfântă în neamul nostru și să țină trează credința lui.

În răspunsul dat episcopul Caransebeșului Nistor după ce a mulțumit pentru cinstirea ce i s'a făcut, a dat asigurări că va căuta să fie la înălțimea misiunii ce i s'a încredințat.

Arhimandritul Veniamin Nistor este descendentul unei vechi și

prestigioase familii preoțești din Țara Bârsei (comuna Arpătac.

Noul episcop face parte din grupul de teologi și consilieri cari sau ilustrat ca niște vrednici colaboratori ai mitropolitului Bălan, fiind chiar mâna dreaptă a înaltului ierarh ardelean.

Inițiat în toate rândurile canonice, constituționale și gospodărești ale mitropoliei de Sibiu, părintele arhimandrit Nistor este un păstrător al glorioaselor tradiții șaguniene cari au contopit într-o singură unitate spirituală clerul, conducătorii laici și poporul credincios.

Bănățenii și-au dat seama de garanțiile serioase pe cari le prezintă un astfel de ierarh, urmaș demn al marilor vlădici Popazu, Popea, Miron Cristea cari au dat reînviatelor dieceze a Caransebeșului strălucirea și consolidarea timp de opt decenii.

Ierarhul Veniamin Nistor este nu numai perfect informat asupra așezămintelor noastre bisericești dar s'a remarcat timp de două decenii ca autor de studii și memorii către adunările eparhiale, congresele și sinoadele bisericești, precum și către ministerul Cultelor.

Eparhia Caransebeșului își primește prințul cu inima caldă, deschisă, sinceră și doritoare de o apropiată renaștere religioasă și națională.

În ziua de 4 Iunie s'a ales apoi episcopul eparhiei Argeșului. La primul scrutin s'a declarat batotaj, fiind următoarele voturi:

Preotul Gafton 29 voturi, arhiereul Emilian Antal 26 voturi, arhiereul Filaret Jocu 26, arhiereul Valer Botoșeanu 12, arhim. Galaction 1, arhimandritul Scriban 24, arhim. Diță 4, Pr. Gheorghiu Dobroteasa 5, anulate 3.

La al doilea scrutin au primit: arhiereul Filaret Jocu 50 voturi, arhiereul Antal 39, Pr. Gafton 30, arhim. Scriban 15, Pr. Angelescu 3, arhiereul Botoșeanu 2, arhiereul Gordeca 1, Pr. Gheorghiu 1. Anulate 3 voturi.

Președintele colegiului electoral I. P. S. S. mitropolitul Nifon al Olteniei a declarat astfel ales pe arhiereul Filaret Jocu, pentru scaunul de episcop al Argeșului.

După cuvântarea I. P. S. S. mitropolitul Nifon, a mulțumit într-o frumoasă cuvântare noul episcop P. S. S. Filaret Jocu.

Urmează ca alegerile să fie validate de Sfântul Sinod.

Dar Mângăitorul, Duhul cel Sfânt, pe care-l va trimite Tatăl, întru numele meu, acela vă va învăța pe voi toate și va aduce aminte despre toate cele ce v'am spus.

(Ioan c. 14 v. 26.)

Noua organizare a Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor

În nrul 127 din 1—VI. a.c. al Mon. Of. s'a publicat decretul-lege nr. 494, conform căruia Ministerul Educației naționale, Cultelor și Artelor se reorganizează, numindu-se de aici înainte Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor.

Ministerul acesta va avea trei subsecretariate de Stat și anume: al Școalelor, al Educației Naționale și al Cultelor și Artelor.

Biserica va aparține deci în mod direct Subsecretariatului de Stat al Cultelor și Artelor, care exercită dreptul de supraveghere și control asupra tuturor cultelor religioase și așezămintelor și asociațiilor lor.

Fiecare subsecretariat va avea un secretar general, dar cele trei subsecretariate vor avea și anumite direcții și servicii comune. Astfel, direcția personalului adm. al contabilității, al contenciosului, serviciul de arhi-

tectură etc.

Subsecretariatul Cultelor va avea trei direcții: al cultelor, artelor, teatrelor naționale; apoi 2 servicii și tot aici este încadrată și comisia monumentelor istorice.

Ministerul va purta titlul «culturii», fiindcă se ocupă de organizarea instituțiilor de educație, învățământ, culte și arte.

Dela data înființării acestui Minister, el a avut mai multe numiri. În 1864 s'a numit Ministerul Cultelor și al instrucțiunii publice. Apoi s'a inversat, numindu-se al instrucțiunii și al cultelor, adăugându-se mai târziu al artelor. În 1920 Ministerul Cultelor s'a organizat separat, ca la câțiva ani să se contopească din nou. Din 1936 începând s'a numit al Educației naționale, iar acum se numește al Culturii naționale și al cultelor.

Aniversarea păcii dela Trianon

În ziua de 4 Iunie a. c. s'au împlinit 22 ani dela încheierea păcii la Trianon între România, Jugoslavia, Cehoslovacia și Ungaria.

Cu acest prilej presa ungară ne amintește scena petrecută după încheierea tratatului de pace. Delegații statelor care a primit teritorii din Ungaria au ieșit din sală veseli și cu zâmbete pe buze, iar cei ai Ungariei trști, dar spunându-le celor dintâi că nimic nu este durabil.

Într'adevăr soarta a schimbat cuprinsul unui tratat, dar nu și adevărul, că nimic nu este durabil.

* * *

Incheierea anului școlar.

Ministerul Culturii Naționale a dat următoarele dispoziții cu privire la încheierea anului școlar 1940—41.

Școalele primare termină cursurile și examenele până în seara de 7 Iunie.

Serbările de sfârșit de an se fac între 13—14 Iunie.

Școalele secundare teoretice, școalele normale și seminariile încheie sintezele pe ziua de 7 Iunie.

Examenele de admitere în cl. I. și V. încep la 10 Iunie a. c.

Serbările de sfârșit de an sunt

între 14—15 I. c. a doua zi fiind încheierea anului șc.

Examenele de bacalaureat teoretic încep în ziua de Joi, 12 Iunie, iar cele comerciale la 16 I. c. terminându-se cât mai curând.

Pseudoepiscopul ungar Popov jură în numele ortodocșilor că aderă la Ungaria antitrianonică.

În ziua de 1 Iunie a. c. s'a făcut instalarea noului episcop Popov Mihaly, desemnat de guvernul ungar pentru ortodocșii de pe teritoriul Ungariei. Instalarea s'a făcut la Muncaciu, unde-și va avea reședința.

Jurisdicția acestui episcop se va întinde asupra credincioșilor de religie ortodoxă, de origine ungară sau ruteană. Așa a sunat decretul dat cu prilejul instalării.

În orice caz îi sunt subordonați toți ortodocșii din regiunea săcuiașcă, apoi parohiile ortodoxe din protopopiatul maghiar ortodox al județelor Bichiș și Bihor, cele din Budapesta, Seghedin, Senteș, precum și parohiile de origine grecească Kecskemet, Mișcolț.

Episcopul Popov Mihaly poartă titlu de administrator episcopesc. Originea lui este necunoscută, dar cu prilegiul instalării sale a vorbit despre „ideia Coroanei sfântului Ștefan” și hotărârea lui de a îndruma pe toți ortodocșii să adere la concepția imperiului maghiar antitrianonic. Fară orice comentariu.

Tip. „A.B.A.” CENZURAT